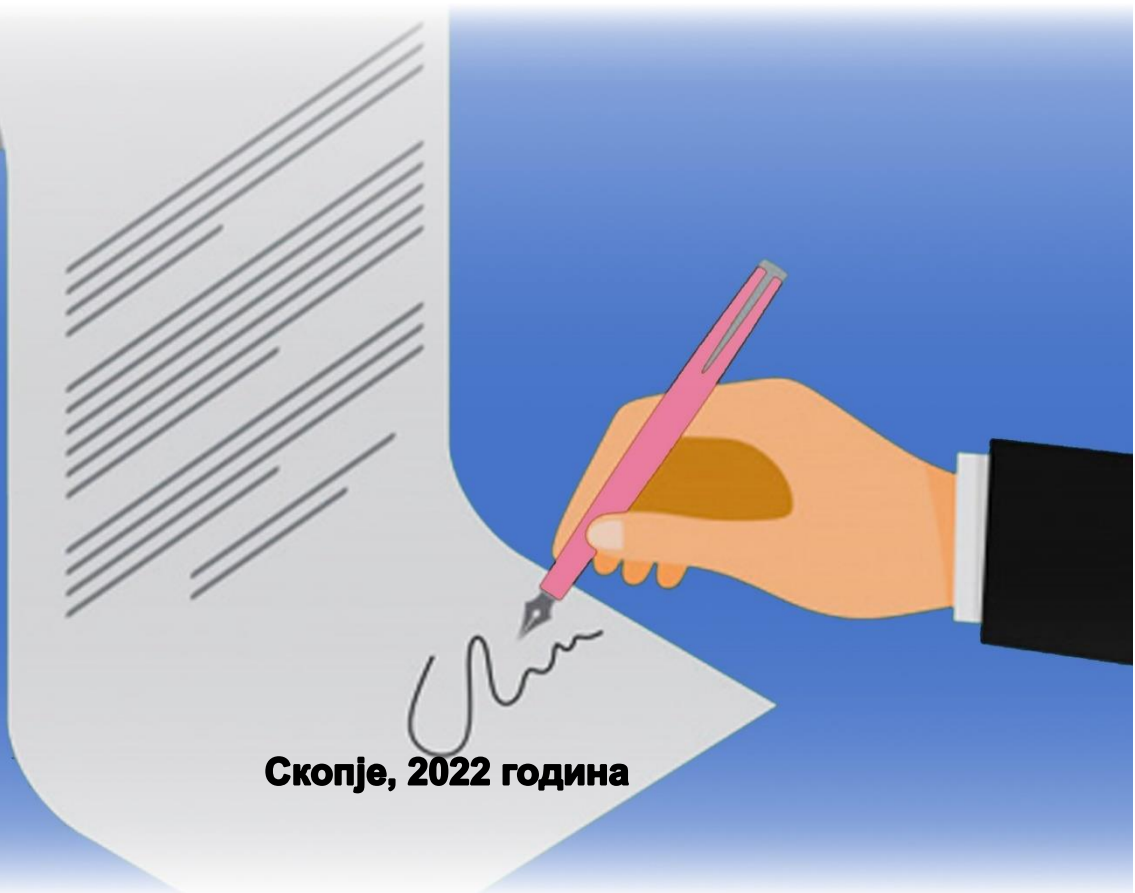

Билјана Каровска-Андоновска

УСТАВНО ПРАВО СО ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Скопје, 2022 година

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
ВОЕНА АКАДЕМИЈА
„Генерал Михаило Апостолски“ - Скопје
- придружна членка -

Проф. д-р Билјана Каровска-Андоновска

УСТАВНО ПРАВО СО ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Скопје, 2022 година

Автор:

Проф. д-р Билјана Каровска-Андоновска

УСТАВНО ПРАВО СО ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Рецензенти:

Проф. д-р Бајрам Положани
Проф. д-р Темелко Ристески

Лектор:

Александар Јорданоски

Техничко уредување:

Авторот

Уредник:

Проф. д-р Билјана Каровска-Андоновска

Издавач:

Воена академија „Генерал Михаило Апостолски“ - Скопје

Печати:

„ВИНСЕНТ ГРАФИКА“ ДОО - Скопје

Тираж:

100 примероци

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

342.4(075.8)
321

КАРОВСКА-Андоновска, Билјана

Уставно право со политички систем / Билјана Каровска-Андоновска. -
Скопје: Воена академија "Генерал Михаило Апостолски", 2022. - 168, [2]
стр.; 25 см

Фусноти кон текстот. - Библиографија: стр. 166-168

ISBN 978-9989-134-17-3

а) Уставно право -- Високошколски учебници б) Политички систем --
Високошколски учебници

COBISS.MK-ID 57596933

ПРЕДГОВОР

Учебникот „Уставно право со политички систем“ е резултат на мојот повеќегодишен ангажман како носител на наставата по истоимениот предмет на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“ во Скопје. Материјалот првенствено е наменет за питомците и студентите на Воената академија за стекнување знаење по предметната материја. Во текстот настојував да ставам посебен акцент на областите и прашањата од уставната материја кои се особено релевантни за нивната идна офицерска професија. Во таа насока е и посебното поглавје кое се однесува на политичкиот систем и вооружените сили во кое е направен осврт на уставните и законските надлежности на одделните државни органи во единствениот систем на одбрана на територијалниот интегритет и независноста на државата.

Учебникот концепциски е поделен на два дела кои се поврзани, при што првиот дел е посветен на уставното право, а вториот на политичкиот систем. Структуриран во вкупно тринаесет поглавја, во првиот дел посветен на уставното право, учебникот ги обработува прашањата поврзани со поимот за устав; потеклото на уставот и развој на уставноста; структура и содржина на уставите; донесување и менување на уставите; типологиите на уставите; како и уставниот поредок на РС Македонија. Вториот дел обработува материја поврзана со политичкиот систем; демократијата како политички систем; суверенитет и облиците на остварување на народниот суверенитет; политичкиот систем и организација на државната власт во РС Македонија; Уставен суд на РС Македонија; локалната самоуправа; како и политичкиот систем и вооружените сили.

Спецификите на уставната изградба на Македонија и на темелите на уставниот поредок се обидов да ги пренесам на начин кој ќе биде разбирлив за питомците и студентите и нема премногу да ги оптоварува со несовершеноста на Уставот од 1991 година и со триесет и шесте интервенции во неговиот текст направени во вкупно осум наврати во период од неполни триесет години. Како нова држава и млада демократија Македонија за само триесет години беше соочена со предизвици не само во однос на нејзиниот уставен поредок и политички систем, но и за опстојување на државата и на нацијата. Интервенциите во уставните одредби и во Преамбулата, вклучително и во темелните вредности на уставниот поредок, одредбите за јазиците кои се во службена употреба, локалното самоуправување, правилата за гласање во законодавниот дом, како и изборот на носители на некои политички функции, предизвикаа значајно редизајнирање на уставниот поредок, на политичкиот и на правниот систем на државата. И периодот на пишување на овој учебник беше проследен со значајни општествено-политички промени во државата кои предизвикаа соодветни последици

во уставниот поредок, кои неминовно најдоа соодветно место и во текстот на овој учебник.

Вградувањето на уставните амандмани прогласени на 11 јануари 2019 година, како резултат на преземената обврска на државата од склучената Конечна спогодба за решавање на разликите опишани во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на ООН за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година, како и за воспоставување стратешко партнерство меѓу страните (Р Македонија и Р Грција), веројатно е една од најтешките задачи за секој правник и професор по Уставно право. Лично, како човек, оваа промена ја доживеав емотивно, особено заменувањето на зборовите „Република Македонија“ со „Република Северна Македонија“, како и интервенцијата, по вторпат, во Преамбулата на Уставот. Во работната верзија на текстот на учебникот овие промени ги внесов тогаш кога беше јасно дека новото име на државата е реалност која формално-правно сме обврзани да ја почитуваме.

Скопје, 2022 година

Авторката

**Учебникот го посветувам
на сите кои ме поддржуваа и ме
поддржуваат во градењето на
мојата кариера како професор.
Некои од нив не се повеќе на овој
свет, но уверена сум дека и таму
каде што се сега, се гордеат на
секој мој успех.**

СОДРЖИНА

I. ПОИМ ЗА УСТАВ	2
1. ШТО СЕ ПОДРАЗБИРА ПОД ПОИМОТ УСТАВ?	2
2. ОСВРТ НА РАЗЛИЧНИТЕ ГЛЕДИШТА ЗА ПОИМОТ УСТАВ	4
2.1. <i>Устав во материјална смисла</i>	5
2.2. <i>Устав во формална смисла</i>	6
3. ОСНОВНИ ОБЕЛЕЖЈА НА УСТАВОТ	7
4. УСТАВНО ПРАВО.....	8
4.1. <i>Уставното право како гранка на правото</i>	8
4.2. <i>Уставното право како научна дисциплина</i>	10
5. ИЗВОРИ НА УСТАВНОТО ПРАВО	10
6. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ПОИМОТ УСТАВ	13
II. ПОТЕКЛО НА УСТАВОТ И РАЗВОЈ НА УСТАВНОСТА.....	16
1. ПОТЕКЛО НА УСТАВОТ И ПЕРИОДИ НА РАЗВОЈ НА УСТАВНОСТА.....	16
1.1. <i>Период на предмодерна уставност</i>	16
1.2. <i>Развој на современата уставност</i>	20
1.2.1. Развој на уставноста во САД	20
1.2.2. Развој на уставноста во Европа.....	21
2. РАЗВОЈ НА УСТАВНОСТА ВО МАКЕДОНИЈА	23
3. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ПОТЕКЛОТО НА УСТАВОТ И РАЗВОЈОТ НА УСТАВНОСТА	26
III. СТРУКТУРА И СОДРЖИНА НА УСТАВИТЕ	29
1. ПРАШАЊА КОИ СЕ УРЕДУВААТ СО УСТАВ.....	29
2. СТРУКТУРА НА УСТАВИТЕ	30
3. СОДРЖИНА НА УСТАВИТЕ	32
4. СТРУКТУРА И СОДРЖИНА НА УСТАВОТ НА РС МАКЕДОНИЈА.....	33
5. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ОПСЕГОТ, СТРУКТУРАТА И СОДРЖИНАТА НА УСТАВИТЕ	36
IV. ДОНЕСУВАЊЕ И МЕНУВАЊЕ УСТАВ	39
1. ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ УСТАВ	39
2. ПОСТАПКА ЗА МЕНУВАЊЕ НА УСТАВ	41
3. ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ И МЕНУВАЊЕ НА УСТАВОТ НА РС МАКЕДОНИЈА.....	42
4. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ДОНЕСУВАЊЕТО И МЕНУВАЊЕТО НА УСТАВИТЕ	45
V. ТИПОЛОГИИ НА УСТАВИТЕ	48
1. ПОДЕЛБА НА УСТАВИТЕ СПОРЕД РАЗЛИЧНИ КРИТЕРИУМИ.....	48

1.1. Поделба на уставите според формални критериуми	48
1.2. Поделба на уставите според социолошки критериуми	51
1.3. Поделба на уставите според карактерот на државата и организацијата на власта.....	52
2. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ТИПОЛОГИИТЕ НА УСТАВИТЕ.....	52
VI. УСТАВЕН ПОРЕДОК НА РС МАКЕДОНИЈА	55
1. ТЕМЕЛНИ ВРЕДНОСТИ НА УСТАВНИОТ ПОРЕДОК.....	55
2. ВЛАДЕЕЊЕ НА ПРАВОТО КАКО ТЕМЕЛНА ВРЕДНОСТ	57
3. ПОДЕЛБАТА НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ КАКО ТЕМЕЛНА ВРЕДНОСТ	58
4. ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА КАКО ТЕМЕЛНА ВРЕДНОСТ	59
4.1. Основни карактеристики на човековите права.....	60
4.1.1. Граѓански и политички слободи и права	62
4.1.2. Економски, социјални и културни права.....	67
4.2. Уставни гаранции за човековите права.....	70
5. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА УСТАВНИОТ ПОРЕДОК НА РС МАКЕДОНИЈА.....	73
VII. ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ.....	77
1. ПОИМ ЗА ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ	77
2. ПРЕДМЕТ НА ПРОУЧУВАЊЕ НА ПОЛИТИЧКИОТ СИСТЕМ КАКО НАУЧНА ДИСЦИПЛИНА	77
3. ТЕОРИИ И КЛАСИФИКАЦИИ НА ПОЛИТИЧКИТЕ СИСТЕМИ.....	78
4. ПОЛИТИЧКИОТ СИСТЕМ И ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ	80
5. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ПОЛИТИЧКИОТ СИСТЕМ	83
VIII. ДЕМОКРАТИЈАТА КАКО ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ	85
1. ШТО СЕ ПОДРАЗБИРА ПОД ПОИМОТ ДЕМОКРАТИЈА?	85
2. ВРЕДНОСТИ НА ДЕМОКРАТИЈАТА	86
3. ПРИНЦИПИ НА ДЕМОКРАТИЈАТА	87
4. МОДЕЛИ НА ДЕМОКРАТИЈА	89
5. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ДЕМОКРАТИЈАТА КАКО ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ.....	90
IX. СУВЕРЕНИТЕТ И ОБЛИЦИ НА ОСТВАРУВАЊЕ НА НАРОДНИОТ СУВЕРЕНИТЕТ	93
1. ПОИМ ЗА СУВЕРЕНИТЕТ	93
2. ОБЛИЦИ НА НЕПОСРЕДНО ОСТВАРУВАЊЕ НА СУВЕРЕНИТЕТОТ НА ГРАЃАНИТЕ	95
2.1. Референдум.....	95
2.2. Други форми на непосредно изјаснување	98
3. ОБЛИЦИ НА ПОСРЕДНО ОСТВАРУВАЊЕ НА СУВЕРЕНИТЕТОТ НА ГРАЃАНИТЕ	100
4. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА СУВЕРЕНИТЕТ И ОБЛИЦИТЕ НА ОСТВАРУВАЊЕ НА НАРОДНИОТ СУВЕРЕНИТЕТ	101

X. ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ ВО РС МАКЕДОНИЈА	104
1. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ВЛАСТА ВО РС МАКЕДОНИЈА.....	104
2. ЗАКОНОДАВНА ВЛАСТ.....	106
2.1. <i>Собрание</i>	106
2.2. <i>Надлежност на Собранието</i>	109
2.2.2. Одлучување за војна и мир како собраниска надлежност.....	113
2.3. <i>Потребно мнозинство за одлучување на Собранието</i>	117
3. ИЗВРШНА ВЛАСТ.....	119
3.1. <i>Претседател</i>	119
3.1.1. Надлежност на претседателот	120
3.1.2. Одговорност на претседателот	122
3.2. <i>Влада</i>	124
3.2.1. Надлежности на Владата	126
4. МЕХАНИЗМИ ЗА МЕЃУСЕБНА КОНТРОЛА НА ЗАКОНОДАВНАТА И ИЗВРШНАТА ВЛАСТ	127
5. СУДСКА ВЛАСТ.....	130
6. ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО	132
7. ДРЖАВНО ПРАВОБРАНИТЕЛСТВО, НОТАРИЈАТ И АДВОКАТУРА.....	133
8. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ПОЛИТИЧКИОТ СИСТЕМ И ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ ВО РС МАКЕДОНИЈА	134
XI. УСТАВЕН СУД НА РС МАКЕДОНИЈА	138
1. ПОИМ ЗА УСТАВНО СУДСТВО	138
2. ПОЛОЖБА И СОСТАВ НА УСТАВНИОТ СУД.....	138
3. НАДЛЕЖНОСТ НА УСТАВНИОТ СУД.....	139
4. ПРАВНО ДЕЈСТВО НА ОДЛУКИТЕ НА УСТАВНИОТ СУД	143
5. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА УСТАВНИОТ СУД НА РС МАКЕДОНИЈА	144
XII. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА	147
1. ПОИМ ЗА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА	147
2. ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА КАКО ТЕМЕЛНА ВРЕДНОСТ НА УСТАВНИОТ ПОРЕДОК... ..	147
3. ОПШТИНАТА КАКО ЕДИНИЦА НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА	149
3.1. <i>Организација на општината</i>	150
3.2. <i>Мандат и избор на членови на совет на општина и градоначалник</i>	151
4. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА	152
XIII. ПОЛИТИЧКИОТ СИСТЕМ И ВООРУЖЕНИТЕ СИЛИ.....	156
1. ВОВЕД ВО ОРГАНИЗАЦИЈА НА СИСТЕМОТ НА ОДБРАНА НА ДРЖАВАТА.....	156
2. НАДЛЕЖНОСТИ НА ОРГАНИТЕ НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ ВО СИСТЕМОТ НА ОДБРАНА	157

3. АРМИЈА НА РС МАКЕДОНИЈА	160
4. ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ГРАЃАНИТЕ ВО ОДБРАНАТА.....	162
5. КРАТОК ЗАВРШЕН ОСВРТ ЗА ПОЛИТИЧКИОТ СИСТЕМ И ВООРУЖЕНИТЕ СИЛИ	163

Користена литература

1. Ademovic, N. - Marko, J. - Markovič, G. *Ustavno pravo Bosne i Hercegovine*. Fondacija Konrad Adenauer. 2012.
2. Bagehot, W. *The English Constitution*. Cornell University Press. New York, 1966.
3. Barendt, E. *An Introduction to Constitutional Law, Clarendon Law Series*. Oxford University Press, 1998.
4. Barnett, H. *'Constitutional and Administrative Law, Cavendish Publishing*. Limited, 2000.
5. Barron, J. A. *Constitutional Law*. West publishing company. 1991.
6. Borgeaud, C. „The Origin and Development of Written Constitutions“. *Political Science Quarterly*, Vol. 7, No. 4 (Dec., 1892), pp. 613-632 Published by: The Academy of Political Science.
7. Cohen, R. - Toland, J., „State Formulation and Political Legitimacy“. *Political Anthropology*, Volume VI, Transaction, Inc., New Brunswick. New Jersey, 1988.
8. Curtis, G. T. *History of the origin, formation, and adoption of the Constitution of the United States, with notice of its principal framers*. New York: Harper and brothers, 1854.
9. Deskoska-Treneska, R. „The Constitutional Court of the Republic of Macedonia: Proposals for Legislative and Administrative Reform“. *Journal of Constitutional Law in Central and Eastern Europe (Netherlands)*, vol. 14, No.1/2007.
10. Elkins, Z. - Ginsburg, T. - Melton, J. *The Endurance of National Constitutions*. Cambridge University press, 2009.
11. Finer, S. E. - Bogdanor, V. - Rudden, B. *Comparing Constitutions*. Clarendon Press. Oxford, 1995.
12. Fisher L. *Constitutional Conflicts between Congress and the President*, New Jersey, 1985.
13. Fishet, L. *President and Congress*. The Free Press. London, 1973. „Presidential Spending Power“, Princeton University, Press, Princeton, New Jersey, 1976.
14. Gordon S. W. *The Origins of the Constitution*. University of North Carolina Press, 1969.
15. Garvey, John H. and T. Alexander Aleinikoff. *Modern Constitutional Theory: A Reader, third edition*. West publishing co., St. Paul, Minn., 1994.
16. Ginsburg, T. *Constitutional Specificity, Unwritten Understandings and Constitutional Agreement*. University of Chicago Law School, 2010: 69-93.

17. Ginsburg, T. Chapter 6 (81-98) *The Global Spread of Constitutional Review in The Oxford Handbook of Law and Politics* edited by Whittington, K. E. Kelemen, R.D. - Caldeira, G.A. Oxford University Press, 2008.
18. Јовичиќ, М. *Велики уставни системи*. Београд, 1984.
19. Камбовски, В. *Судско право*. 2. Август. Штип, 2010.
20. Климовски, С. - Дескоска, Р. - Каракамишева, Т. *Уставно право*. Просветно дело. 2011.
21. Климовски, С. - Дескоска, Р. - Каракамишева-Јовановска, Т. *Уставно право и политички систем*. Просветно дело. Скопје, 2012.
22. Климовски, С. - Каракамишева-Јовановска, Т. - Спасеновски, А. *Современи политички системи*. Фондација „Конрад Аденауер“ во Република Македонија - Правен факултет „Јустинијан I“. Скопје, 2017.
23. Kelly, P. *Liberalism*. Polity Press, 2005.
24. Кулиќ, Д. *Уставно судство у свету*. Просвета. Ниш, 1969.
25. Lutz, S. Donald. *Toward a Theory of Constitutional Amendment*. American Political Science Review, no. 88, 1994.
26. Maarseveen, Henc van and Ger van der Tang. *Written Constitutions: A Computerized Comparative Study*. Dobbes Ferry: Oceana Publications, 1978.
27. Macklem, P. „Human rights in International Law: three generations or one?“ *London Review of International Law*, 2015.
28. Мурати, С. *Уставна и законска положба на локална самоуправа, правната заштита на локалната самоуправа и статусот на Европската повелба на локална самоуправа во правниот систем на Република Северна Македонија*, 2021, достапно на: <http://ustavensud.mk/wp-content/uploads/2021/04/Lokalna-samouprava.pdf>
29. Маркович, Р. *Уставно право и политичке институције*. Београд, 2008.
30. Pajvančić, M. *Ustavno pravo - ustavne institucije* (treće izmenjeno izdanje). Pravni fakultet u Novom Sadu. Novi Sad, 2007.
31. Stojanovic, M. *Sudska kontrola ustavnosti*. Beograd, 1960.
32. Ристовска, М. „Амандманите на Уставот на Република Македонија од 1991 година, израз на нужност или политички прагматизам“. *Стручно списание Правник*, бр. 272. Скопје, 2014.
33. Силјановска-Давкова, Г. „Современи модели на организација на власта: дилеми и предизвици“. *Zbornik pravnog fakulteta u Zagrebu*, No. 2. 2011: 365-389.
34. Силјановска-Давкова, Г. - Каракамишева-Јовановска, Т. - Спасеновски, А. *Парламентарно право*, Congrad Adenauer Stiftung, 2019.
35. Стојановиќ, Д. *Уставно право*, Књига 1, Ниш, 2005.

36. Тренеска-Дескоска, Р. *Конституционализмот и човековите права*. Правен факултет Јустинијан I. Скопје, 2006.
37. Тренеска-Дескоска, Р. *Уставниот концепт за човековите права во Република Македонија во Европските стандарди за човековите права и нивната имплементација во правниот систем на Република Македонија*. Македонска академија на науки и уметности, Скопје, 2009.
38. Хофмајстер, В. - Грабов, К. *Политички партии, функционирање и организација во демократските општества*. Фондација „Конрад Аденауер“ во Република Македонија - Институт „Павел Шатев“, Скопје, 2013,.
39. Шкарик, С. *Уставно право*. Матица Македонска. Скопје, 2006.
40. Шкарик, С. - Силјановска-Давкова, Г. *Уставно право*. Правен факултет „Јустинијан I“. Скопје, 2007.
41. Vasak, K. *Human Rights: A Thirty-Year Struggle: The Sustained Efforts to give Force of Law to the Universal Declaration of Human Rights*. UNESCO Courier, 1977.
42. Walker, N. (ed.) *Sovereignty in Transition*, Oxford Iniversity Press, 2003.
43. Woolf, A. *Systems of government - Democracy*. Evans Brothers Limited. London, 2009.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

д-р Билјана Каровска-Андоновска е професорка на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“ - Скопје во научните области Уставно право и Човекови права и слободи.

Родена е 1971 година во Скопје каде што завршила основно образование. Средно образование завршила во ЕПУ „Борис

Кидрич“ - Скопје, на правна насока. На Правниот факултет при Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“ во Скопје се запишала во академската 1990/91 година, а во 1994 година се стекнала со стручен назив дипломиран правник - правосудна насока.

Во 1997 година положила правосуден испит. По полагање на правосудниот испит ја започнала својата професионалната кариера со извршување адвокатска дејност.

Од 2004 се вработила на Првиот приватен универзитетот - ФОН во Скопје, каде што во два мандати е избрана за генерален секретар на Универзитетот.

Во 2009 година на Факултетот за правни науки во состав на Универзитетот ФОН се стекнала со научен степен магистер на правни науки. Во тој период, во својство на експерт од практиката, изведувала и клиничка настава за студентите на Факултетот за правни науки.

Во 2013 година на Правниот факултет „Јустинијан I“ во состав на Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“ во Скопје, одбранила докторска дисертација на Катедрата за уставно право и се стекнала со научен степен доктор на правни науки.

Од април 2016 година е заменик-раководител на Катедрата за општествени науки во рамките на Воената академија.

Нејзините истражувачки интереси вклучуваат особено заштита на уставно гарантираните лични слободи и права и во таа сфера има објавено значаен број научни и стручни трудови во национални и меѓународни научни и стручни списанија.

Учествува во меѓународни и национални истражувачки и апликативни проекти од областа на заштитата на човековите права, особено во сферата на правото на приватност и правото на тајност на комуникациите.

Проф. д-р Билјана Каровска-Андоновска
УСТАВНО ПРАВО СО ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ
Скопје, 2022

ISBN 978-9989-134-17-3